

Tartalom

Gyökössy Endre évszázadában

ZSENGELLÉR JÓZSEF Lelkipásztor és pszichológus – Rövid életrajzi portré	199
KOCSEV MIKLÓS Gyökössy Endre parakletikus lelkigondozása – az európai pasztorálpszichológia tükrében	202
KASZÓ GYULA Nyitottan a transzcendensre? – C. G. Jung pszichológiájának vizsgálata	210
NÉMETH DÁVID Jung hatása a pasztorálpszichológiára – XX. századi körkép	215
TÓTH JÁNOS A lélekápolás forrásánál – Lelkigondozás és spiritualitás	226
PÁL FERENC Önmeghaladás, életcélok, jólét – A lélektani és spirituális dimenziók összefüggései	231
NÉGYESI ADRIENN Gyökössy Endre és a meditáció	237
SZARKA MIKLÓS A mai házasság-lelkigondozás – Theodor Bovet és Gyökössy Endre munkássága fényében	242
KARSAY ESZTER Lelkigondozás a gyülekezetben	247
STEINBACH JÓZSEF Lelkigondozói mozzanatok – Farkas József igehirdetéseiben	251
TÉSENYI TIMEA – JOÓB MÁTÉ Szerep-erőforrások a segítők szakmában	259
Hogy jól érezzük magunkat szerepeinkben – Kerekasztal-beszélgetés	265
SIBA-ROHN HILDA – SIBA BALÁZS Élettörténetek találkozása – A biográfiai munka jelentősége a közösségépítésben	275

E SZÁMUNK TANULMÁNYAINAK SZERZŐI

JOÓB MÁTÉ evangélikus lelkész, lelkigondozó, egyetemi docens (SE Mentálhigiéné Intézet)

KARSAY ESZTER református lelkész, lelkigondozó

KASZÓ GYULA református lelkész, egyetemi adjunktus (KRE Hittudományi Kar)

KOCSEV MIKLÓS református lelkész, egyetemi tanár (Pápai Református Teológiai Akadémia, Selye János Egyetem)

NÉGYESI ADRIENN doktorandusz (KRE Hittudományi Kar)

NÉMETH DÁVID református lelkész, egyetemi tanár (KRE Hittudományi Kar)

PÁL FERENC katolikus pap, mentálhigiénés szakember, oktató (SE Mentálhigiéné Intézet)

SIBA BALÁZS egyetemi adjunktus (KRE BTK Társadalomtudományi és Kommunikációs Intézet)

SIBA-ROHN HILDA református lelkész, lelkigondozó

STEINBACH JÓZSEF református püspök, teológiai tanár (Pápai Református Teológiai Akadémia)

SZARKA MIKLÓS református lelkész, családterapeuta

TÉSENYI TIMEA lelkigondozó, mentálhigiénés szakember, egyetemi tanáregéd (SE Mentálhigiéné Intézet)

TÓTH JÁNOS református lelkész, igazgató (KRE Gyököcssy Endre Lelkigondozói és Szupervizori Intézet)

EMBERTÁRS

Ökumenikus lelkigondozói és mentálhigiénés (szaklektorált) folyóirat
XI. évfolyam 3. szám – 2013 / 3.

Védnökök:

BEER MIKLÓS
a Váci egyházmegye püspöke

STEINBACH JÓZSEF
a Dunántúli református
egyházkerület püspöke

FABINY TAMÁS
az Északi evangélikus
egyházkerület püspöke

JELENITS ISTVÁN
piarista teológiai tanár

A szerkesztőség szakmai tanácsadói:

FARKAS ISTVÁN SCH. P.
FRUTTUS ISTVÁN LEVENTE
HARMATTA JÁNOS
HÉZSER GÁBOR
HORVÁTH-SZABÓ KATALIN
NÉMETH DÁVID
SZABÓ LAJOS
TÖRÖK PÉTER
URBÁN JÓZSEF SCH. P.

A FOLYÓIRAT KIADÁSÁT
A NEMZETI KULTURÁLIS ALAP
TÁMOGATJA.

20 éves az nka

Folyóiratunk honlapja:
www.embertars.hu

Szerkesztőség:
SZIGETI LÁSZLÓ főszerkesztő
ITTZÉS GÁBOR, JOÓB MÁTÉ,
TÉSENYI TIMEA, TÖRÖK GÁBOR

Tipográfia és borítóterv:
PETROVICS IVÁN

Szöveg-előkészítés, lektorálás:
Fort Kft., Budapest

Nyomdai előkészítés:
BUKOVSKZI ANTAL

Nyomdai munkák:
Pharma Press Kft., Budapest
Felelős vezető: DÁVID FERENC

Kiadja:
Új Ember
Szerkesztősége és Kiadóhivatala
Felelős kiadó: RÁTKAI BALÁZS

Levelezési cím:
Új Ember Szerkesztősége
„Embertárs”
1364 Budapest, pf. 111

Előfizetési ügyek:
DÉR KATALIN, SZABÓ ADRIENN
E-mail: embertars@ujember.hu
Telefon: 06-1-317-3933/175, 176
Előfizethető postai csekken,
Az Új Ember számlaszámán:
CIB Bank Rt.
11100104-19719407-36000001

HU ISSN 1785-0436

Gyökössy Endre évszázadában

„Szenvedjétek el egymást szeretetben!” Ezt a Szent Pál-i igét – saját bevallása szerint élete alapigéjét – választotta Bandi bácsi a rendszer-változás után megalakuló új magyar országgyűlés első ülése előtti istentiszteletre, melynek megtartására őt kérték fel. Amint mesélte, a jelen lévő, vagyis egy efféle programra készséges képviselők erre a nem várt felszólításra felkapták a fejüket a padokban. (Nem erre készülhettek, s ha ismerős számunkra ama terem hangulata, elképzelhetjük, mindez mostanság sem volna másként...) Gyökössy Endre számtalan gondolata, buzdítása ilyen a mai napig: ha őszinték vagyunk magunkhoz, nem tagadhatjuk: gyakran azon kaphatjuk magunkat, hogy fel kellene kapni a fejünket, s megszívlelni tanítását.

Idén száz esztendeje született Isten későbbi öreg bojtárja, aki mindvégig Gazdája szavának életre váltását kereste s gyakorolta. Ebben segített másokat, s erre törekedett a maga életében is. A keresztény/keresztyn – egyként *krisztusi*, ahogy maga szerette mondani – élet oly sok feladatának jó példája, emlékeztetője ő mindmáig, hogy szinte folyamatosan röstelkednünk lehetne, hogy ennyi fénylő, pünkösdi lángnyelv ellenére mi rendre csak botorkálunk. De Bandi bácsi ebben is tanít: nem az önmarcangolás, a folytonos elégedetlenség a dolgunk, hanem a magunk és mások életének *ápolása*, bontakozni segítése: gyengéden, türelemmel, kitartással, figyelmes jelenléttel és derűvel. Sokszori koptatása dacára mondjuk csak azzal az egy szóval is: *szeretettel*. S persze a szükséges és folyton újuló felkészültség birtokában.

Mindez megjelenik mostani, Bandi bácsi személyének, szellemi hagyatékának szentelt, fon-

tos témáit továbbgondoló számunkban, mely nagyrészt olyan előadások szövegét tartalmazza, amelyek eredetileg az idén februárban megrendezett két Gyökössy-emlékkonferencián hangzottak el. A *Spiritualitás – Lelkigondozás – Diakónia* című, melyet a Magyarországi Református Egyház Szeretetszolgálati Irodája szervezett, február 18-án volt Budapesten. A Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara által megrendezett, *Gyökössy Endre és az európai pasztorálpszichológia* című emlékkonferenciát pedig február 23-án tartották, szintén a fővárosban. (Ahol külön nem jeleztük másként, ott ez utóbbi tudományos ülés előadásainak szerkesztett szövegeiről van szó.)

Tíz esztendeje, az *Embertárs* első évfolyamának első számában – az induló folyóirat szellemiségének jelzésére és a személyes kötődéstől ösztönözve is – leközlöttük azt az interjút, amelyet 1991-ben készítettem Bandi bácsival a *Vigilia* számára. Ott olvasható gondolatai is mindmáig elevenen hatnak, nem vesztek erejükből, s még életre mutató szavakkal dolgozó szerkesztőknek is üzennek: dolgaink, jelesül a betűk sodra el ne távolítsa a lélektől: „Ha sugárzó, boldog emberrel találkozunk, megkérdezzük, mitől sugárzik, minek örül. És ő elmondja. Pál apostol, amikor azt írja: »Örüljétek, ismét mondom, örüljétek« (Fil 4,4), bilincsekben, börtönben van, öreg, a halál előtt áll, és mégis azt mondja: örüljétek! Mi ez? Vagy boldog, vagy szent. Szent volt. »Vevék a Szentlelket, és örvendezének vala.« Ezekre a dolgokra biztatgatok mindenkit: kevesebbet beszéljünk, hitelesebben éljünk.”

Szigeti László

(Fotó: Bókay László)

„Szenvedjétek el egymást szeretetben!” (Ef 4,2)

Gyökössy Endre
1913–1997